

LUNDS
UNIVERSITET

Interkommunal samverkan utifrån ett kommunchefsperspektiv

En kvalitativ fallstudie om Familjen Helsingborg

Abdirizak Yusuf Muhamed

Lunds universitet
Statsvetenskapliga institutionen

Kandidatuppsats (STVK02)
Höstterminen 2021
Handledare: Linda Alamaa

Abstract

Inter-municipal collaboration is in many cases described as a solution to great challenges for municipals. through collaboration municipalities can solve challenges together and find a way to handle complex problems that alone would have been difficult to handle. As a result of expanded areas of responsibility and deficient finances in several municipalities in Sweden. More and more municipalities are actively working with inter-municipal cooperation to manage new varieties of challenges. Through a qualitative case study, I have studied the collaboration of The Helsingborg Family, where 11 municipalities in north-western Skåne are part of a contracted collaboration. The participants in this study are 5 municipalities, 1 large, 1 medium and 3 small municipalities. I have then compiled the empirical material collected and based on the results, chosen theories to increase the understanding of the phenomenon. The outcome of the studies has shown that collaboration is complex, but the reasons for participating are many for small municipalities. The small municipalities that choose to take this approach do so to fulfil their mission without economic capability. Unlike larger municipalities that have greater financial security and instead choose to do so for other reasons such as image and strengthening of the region where they are located.

Nyckelord:

Interkommunalsamverkan, samverkan, ekonomiska motiv, kompetens som motiv, regionala motiv, symboliska motiv

Antal ord: 6691

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Samverkan genom historien	4
1.2	Samverkan i Sverige	5
1.3	Familjen Helsingborg	5
1.4	Problemdiskussion	6
1.5	Syfte & Frågeställning	7
1.6	Disposition	7
2	Teori	7
2.1	Vad är interkommunal samverkan	7
2.2	Motiv för samverkan	9
2.3	Vem samverkar med vem?	10
2.4	Tidigare forskning om samverkan i kommunsektorn	11
3	Metod	11
3.1	Kvalitativ fallstudie	11
3.2	Urval av kommuner	12
3.3	Urval av intervjuer	12
3.4	Intervjumall	13
3.5	Bearbetning av insamlade data	13
3.6	Principer för analysen	14
3.7	Hantering av datamaterial	14
4	Resultat	14
4.1	Motiv till samverkan	14
4.1.1	Ekonomiska motiv	14
4.1.2	Kompetens som motiv	15
4.1.3	Regionala motiv	16
4.1.4	Symboliska motiv	17
5	Analys	18
5.1	Ekonomiska motiv	19
5.2	Kompetens som motiv	20
5.3	Regionala motiv	20
5.4	Symboliska motiv	21
6	Slutsats	22
6.1	Diskussion	22
6.2	Förslag till ytterligare forskning	23

6.3	Studiens begränsningar	23
7	Referenser	24

1 Inledning

I följande kapitel redogörs för vad studien kommer handla om inkluderande problemformulering. Studiens syfte, frågeställning och disposition.

1.1 Samverkan genom historien

Samverkan tankeidé som existerat under en längre tid. Historiskt sätt har svenska förvaltningar samverkat även om fenomenet blivit en vanligare företeelse idag än vad det var för 40 år sedan. I slutet av 1970-talet var den mest förekommande samverkan som skedde främst i en planeringsfas. Idag är begreppet mer operationellt och kommuner samverkar mer ur en bredare betydelse där samverkan sker för att hantera konkreta problem (Montin & Wikström, 2007).

På 1990-talet blev kommunernas ekonomiska problem mer påtagliga i samband med att deras ansvarområden utökades ytterligare. LSS och grundskolan var ytterligare områden där kommuner fick ett utökat ansvar för. Till följd av pressade resurser och omfattade ansvarområden använde många kommuner sig utav samverkan för att samordna kompetens inom olika myndigheter och höja kvalitén inom kommunens verksamheter. Denna trend fortsatte in på 2000-talet där samverkan blev mer förekommande i kommunala verksamheter. I samma stund förväntades kommuner att samverka med varandra och privata aktörer för att gynna näringsliv, effektivisera arbete och öka regionaliseringen (Montin & Wikström, 2007).

Svenska kommuner har historiskt sätt varit duktiga på att samverka och har blivit bättre med tiden. Idag är samverkan vanligt förekommande i någon utsträckning hos Sveriges 290 kommuner (SOU 2007:10). Anledningarna till detta är flera och det vanligaste antagande syftet för samverkan är att de anses vara en lösning på flera problem trots en avsaknad av resurser hos kommunerna. Om samverkan är en faktisk lösning på problemet är svårt att fastställa då samverkan mellan kommuner kan se väldigt olika ut och kan ha olika förutsättningar.

Interkommunal samverkan ökar bland kommuner och är ett aktuellt ämne inom svensk förvaltning idag. Begreppet är därmed intressant att studera främst av anledningen av att det saknar en tydlig definition men samtidigt innehar en stor betydelse för kommunernas vardag (SOU 2007:10). I sitt slutbetänkande hävdar (Ansvarskommittén, 2007) att interkommunal

samverkan kommer att vara nödvändig i framtiden oavsett om kommunstrukturen i framtiden förändras eller inte

1.2 Samverkan i Sverige

Kommunal samverkan är idag vanligt förekommande bland Sveriges 290 kommuner. Skälet till att samverkan mellan kommuner ökar är många. Det mest framträdande skälet till detta är att små kommuner har bristande resurser, därför är små kommuner mer benägna att delta i samverkanskonstellationer till följd av sin egen överlevnad (Lindberg 2009).

Samverkan är ett fenomen där kommuner använder samarbeten sinsemellan för att effektivisera sin verksamhet och utöka kompetens inom sina områden. Kommuner som samverkar gör detta genom en partiell kommunsammanslagning nämligen genom att rikta gemensamma resurser mot ett specifikt område för att öka kompetensen inom de området. Samverkan sker i regeln mellan kommuner som är geografiskt nära och delar ett geografiskt gemensamt intresse (Anell & Mattisson, 2009).

I Sverige uppmuntras kommuner till samverkan av regeringen, ett exempel på detta är *Kommun avtalssamverkan i prövning och tillsyn* där Sveriges kommuner och regioner SKR (tidigare SKL) författar rapporten i syfte av att underlätta framtida samverkan mellan kommuner och regioner (Sveriges Kommuner och Landsting, 2019). Utöver det är samverkan förekommande i kommunallagen såväl som förvaltningslagen.

I Förvaltningslagen 6§ (1986:223) förordnar att *“varje myndighet ska lämna andra myndigheter hjälp inom ramen för den egna verksamheten”*. I den senare Förvaltningslagen (2017:900) används begreppet samverkan i paragraf 8: *En myndighet ska inom sitt verksamhetsområde samverka med andra myndigheter”*. Förvaltningslag (2017:900) (FL)

1.3 Familjen Helsingborg

Sedan 60-talet har det funnits samverkan mellan kommunerna i nordvästra Skåne. Dessa samarbeten har varit både formella och informella. Samarbetet har burit namn som Nosam och sedan Nordvästra Skånes Samarbetskommitté, denna sammanslutning bildades 1996 till följd av avvecklandet av det tidigare kommunförbundet NSK. 2004 introducerades Skåne

Nordväst och 2012 beslutade samarbetskommitténs styrelse att bifalla omröstningen kring namnet Familjen Helsingborg och samtidigt då utforma en ny verksamhetsidé och varumärkes strategi (Om Skåne Nordväst | Skåne Nordväst, 2014).

Idag har Familjen Helsingborg ett omfattande samarbete inom flertalet områden (*Se bilaga 3*). Nätverket har ett samarbetsavtal som sträcker sig tills vidare. Samarbetet i Familjen Helsingborg utgår från en gemensam vision och verksamhetsidé som bygger på att *’ alla vinner – om inte vid varje tillfälle – så åtminstone över tid ’*. Samarbetskommitténs uppgift är att bredda och fördjupa samarbetet så att kommunerna tar vara på utvecklingsmöjligheterna i regionen. Kostnaden för deltagandet i samarbetet är baserat på befolkningens mängd. Varje kommun betalar 21kr/ per medborgare i kommunen, medlemsavgiften ska vara betalad senast den 31 mars årligen. Familjen Helsingborgs leds av en styrelse bestående av kommunstyrelsens ordförande och oppositionsledaren från respektive kommun i Familjen Helsingborg. Styrelsesammanträden sker sex gånger per år och där deltar också kommundirektörerna. Kommundirektörerna inom Familjen Helsingborg sammanträder tio gånger per kalenderår är beredningsgrupp samt innehar ansvaret för genomförandet av styrelsen beslut. Sekretariatet är i Familjen Helsingborg har ett samordnande ansvar och tillhandahålls av Helsingborg Stad (Familjen Helsingborg, 2016).

1.4 Problemdiskussion

Samverkan är ett komplex fenomen som medför sig nackdelar och risker i olika sammanhang. Flera studier pekar på svårigheterna med att uppnå en god samverkanstruktur. Implementering av samverkan anses vara tidskrävande och tesen enligt fler är att risken för att misslyckande är stor (Danemark 2000; Montin 2007). Dessutom framlyfter Danermark och Kullberg (1999) problematiken med kommuners olikheter i samband med samverkans tillfällen. Där de hävdar att det finns en risk de olika ekonomiska intressen samt skillnader i organisationskulturer riskerar att skapa en friktion i samband med att ett samarbete inleds. Med bakgrund av det är de intressant att undersöka varför kommuner väljer att samverka trots sina olikheter. När kommuner väljer att ingå i ett samarbete sker det ur tanken av vad varje kommuns egenintresse är, där olika politiska viljor kan bidra till att avgöra kommunens deltagande i samarbetet eller inte.

1.5 Syfte & Frågeställning

Interkommunalsamverkan är ett aktuellt ämne inom den kommunala sektorn men är tämligen vetenskapligt ostuderat. Syftet med den aktuella studien är således bidra med en djupare förståelse kring begreppet interkommunalsamverkan ur en utgångspunkt av det aktuella fallet, Familjen Helsingborg. Genom att undersöka motiven till samverkan mellan kommuner som är olika i geografisk storlek, ekonomiska förutsättningar och i symboliskprofil ska följande frågeställning besvaras:

- Vilka motiv är drivande för interkommunal samverkan i Familjen Helsingborg?

1.6 Disposition

Uppsatsen består av samtalen sex kapitel. I det första avsnittet av uppsatsen kommer ämnet att introducera i form av en inledning, syfte & frågeställning och disposition. Detta för att ge en bakgrund och förståelse kring ämnet. Andra kapitlet kommer att bearbeta den teoretiska bakgrunden för frågeställningen. Fortsättningsvis kommer det tredje kapitlet att behandla de metodiska tillvägagångssätten i uppsatsen. Där urvalet, intervjumetoden och data förtydligas. Det fjärde kapitlet är den delen som utformar det empiriska avsnittet av uppsatsen där resultatet presenteras. Den femte delen avser analytiska ramverket. Där analysen av ämnet kommer att göras utifrån den tidigare presenterade teorin. Avslutningsvis kommer de sjätte kapitlet att presentera slutsatsen och diskussionen av uppsatsen.

2 Teori

I det här kapitlet kommer studiens teoretiska bakgrund att presenteras. Kapitlet innehåller samverkansteorier, teorier kring fyra motiv till samverkan. Teorierna kommer att presenteras och beskrivas för att sedan analyseras i förhållande till empirin i kommande kapitel.

2.1 Vad är interkommunal samverkan

Interkommunal samverkan kan förklaras som en möjlighet till samarbete utanför de geografiska gränserna inom kommunen. Samverkansbegreppet i sig är ett brett begrepp som inte endast avser samverkan inom den kommunala sektorn, trots annektering av ordet inom den offentliga sektorn (Lindberg 2009). Det är ett begrepp som används inom flera sektorer och verksamheter. Grunden till denna studie omfattar kommunalsamarbete och samverkan

utifrån Familjen Helsingborg. Samverkan är ett mångdefinierbart begrepp men den generella definitionen av samverkan kan förklaras på följande vis ”Samverkans minsta gemensamma nämnare är att två eller flera personer integrerar om något i ett specifikt syfte” (Danermark, 2000:17). Samverkan kan ske i olika former som informella avtal och överenskommelser, genom formella avtal, kommunalförbund eller samverkan i gemensam nämnd (Anell & Mattisson, 2009).

Ett skäl till att kommuner idag börjat samarbeta i högre grad än tidigare har att göra med den kravställning som finns på kommuner idag. Oberoende av kommunens storlek och ekonomiska förutsättningar finns det samma krav på varje kommun att uppfylla sitt uppdrag. Att kringgå svårigheterna för mindre kommuner att uppnå samma förväntningar och mål som de större är svårt i sammanhanget. De argument som förespråkar samverkan är flera i litteraturen och några av de exempel som litteraturen tar upp är ekonomiska, kunskapsmässiga, moraliska och av ideologiska skäl. I flera fall är en kombination av dessa ett skäl till samverkan (Lindberg 2009; Montin & Wikström, 2007).

Danermark (2000) redogör för ett flertal former av samverkan inom definition av begreppet. Samverkan kan förklaras som en plats för sammankomster eller informationsutbyte för aktörer. Ytterligare aspekt som lyfts är den formella överenskommelse som avser program, aktiviteter eller regler, som även de faller inom begreppet. Samverkan kan också ske i form av gemensamt samordnad budget, personal, databaser och informationssystem (Danermark, 2000).

Samverkan kan ske i olika former och initieras från olika aktörer. De aktörer som ingår i samverkanskonstellationer kan fördelas i två kategorier, nämligen drivande eller medverkande. De aktörer som anses vara drivande i konstellationen och tar därmed ett större ansvar än vad de medverkande aktörerna gör. Om samverkan sker i projektform avses denna oftast vara tidsbegränsad och därmed upprättas en projektplan där resurser, tidsperioden och mål preciseras. Alternativ kan samverkan ske i process, i det avseende är samarbetet inte tidsbegränsat då syftet är att bibehålla samarbetet under en längre tid. Ett förekommande i process samverkan är att aktörerna i samarbete i regel ser en egen eller en gemensam nytta som ger betydelse till samverkan. Innehållet i samverkan avser hur samverkan ska gå till. Det kan handla om utbyte av information mellan aktörerna och samverkan med praktisk handling som genererar fortsatt process utifrån gemensamt vunna erfarenheter för aktörerna i konstellationerna (Rosén m.fl. 2007).

2.2 Motiv för samverkan

När aktörer inleder samverkan är det oftast tre skäl som ligger till grund för detta. (Lindberg 2009) hävdar att kommuner i sitt samverkansarbete motiveras av följande motiv, effektivitet, stabilitet, legitimitet. Genom att kombinera resurser skapar sig kommunerna en möjlighet att bli konkurrenskraftiga och bedriva verksamheten både tid och kostnadseffektiv. Stabiliteten skapas genom att samverka med andra organisationer ger möjligheten att agera enade mot andra aktörer. Sist men inte minst är en viktig faktor legitimitet och det sker främst för att aktörer samverkar för att öka sitt rykte, image och prestige.

Interkommunal samverkan inom offentlig verksamhet har lockat till sig lokala myndigheters intresse för att reformera tillhandahållandet av offentliga tjänster. Den ekonomiska nyttan, tillsammans med den ökade kvalitet och samordning har varit bland de viktigaste drivkrafterna för ett sådant samarbete. Forskarna Bel & Sebö (2021) redogör för tre hypoteser till intresset för samverkan för en liten kommun. Första hypotesen grundar sig i att små kommuner tenderar att se interkommunal samverkan ekonomiskt gynnsamma. Den andra hypotesen är att transaktionskostnader i samband med interkommunalsamverkan har en fördeleffekt på kostnadsbesparingar. Tredje hypotesen är att delegering till en överkommunal regering tenderar att göra det interkommunala samarbetet mer kostnadsfördelaktigt (Bel & Sebö, 2021)

Historiskt sett har svenska kommuner använt sig utav kommunalsamverkan för att tackla gemensamma problem och utmaningar för respektive kommuner. Kommuner samverkar för olika skäl, ett motiv är att skapa en positiv trend i kommunen. Andra kan vara att hantera kommunöverskridande frågor som integration, infrastruktur eller miljö etc. Samverkan har blivit ett populärt koncept inom svenska kommuner för att kompensera för en avsaknad av kompetens eller ekonomiska resurser. Det finns givetvis också flertalet aspekter som talar för kommuner att samverka till exempel ekonomiska, symboliska och effektiva nödvändigheter. Samverkan på central nivå i svenska kommuner kan förklaras med fyra centrala motiv 1. Rationalisering och effektivisering 2. Utökning av erbjudandet 3. Utveckling och förnyelse 4. Rekrytering och kompetensförsörjning. Utöver det finns det ytterligare skäl till samverkan som hantering av regionalfrågor, främjande av den lokala tillväxten och andra politiska eller kulturella motiv (Mattiasson & Thomasson, 2019).

Utifrån (Mattiasson & Thomasson 2019) förklaring till de fyra centrala motiven går det att utläsa att kommuner samverkar till följd av 1.ekonomiska, 2.kvalitémässiga, 3.regionala och 4.symboliska motiv. Genom denna uppsats är syftet att skapa en förståelse kring varför kommuner i Familjen Helsingborg väljer att samarbeta och vilka av tidigare nämnda motiv som ger grund till denna typ av samverkan.

De fyra ovanstående begreppen kommer i studien att aktualiseras genom en jämförelse av de fem kommunerna i studien. Genom att undersöka kommunernas motiv till samverkan utifrån följande grund som är ekonomiska motiv, kompetens som motiv, regionala motiv och symboliska motiv. Kopplingen till dessa begrepp kommer att göras genom att presentera resultatet utifrån de fyra begreppen och sedermera analysera materialet med begreppen som utgångspunkt.

Utifrån (Mattiasson & Thomasson 2019) förklaring till de fyra centrala motiven kommer materialet i uppsatsen att behandlas utifrån ett förtydligande av begreppen regionala motiv och kompetens som motiv. Omdefiniering av begreppen är enligt följande. I uppsatsen används regionala motiv med åsyftande till det geografiska området inom Familjen Helsingborg. Benämningen för kompetens som motiv är en mätindikator på den kvalitémässiga nivån kommunerna är på utifrån personal och servicesammanhang. Dessa förtydligande görs till för att finna applicerbarhet i det aktuella fallet utifrån den presenterade teorin.

2.3 Vem samverkar med vem?

Att få klarhet i vem och vilka som samverkar är inte så tydligt. I en studie av Fjertorp & Mattisson (2013) undersöktes vilka kommuner som samverkar och med vem. Författarna i studien fann ingen generell förklaring till varför kommuner samverkar och med vem. Trots en flertalet olika bakgrundsfaktorer som utformade undersökningen så fanns det inget tydligt samband mellan vilka kommuner som samverkar och varför. Den samlade bilden efter undersökningen var ett konstaterande av att kommuner samverka i stor utsträckning och gör det på goda grunder däremot saknas det förklaring till val av partner. Där det går att se ett mönster är i vad kommunalråd i regel brukar benämna som 'framtidsorienterade samarbeten' eller 'strategiska och betydelsefulla samarbeten'. Dessa finns det många gånger en tydlig anknytning mellan kommunerna i samarbetet och nätverken samarbetar om gemensamma verksamhetsområden som t.ex. IT, utbildning, regional utveckling, attraktivitet

och destinationsutveckling samt forskning och utveckling. Dessa samarbeten är oftast mer omfattande och involvera flertalet kommuner i syfte av att samarbete under en längre tidsperiod.

2.4 Tidigare forskning om samverkan i kommunsektorn

Samverkan är ett begrepp studeras utifrån flera inriktningar. Begreppet är aktuellt för statsvetare såväl som ekonomer och inom medicin. (Anell & Mattiasson 2009) Tidigare forskning om samverkan visar på den bristande forskningsstöd som finns kring ämnet. Denna bristfälliga kunskap avser både skäl för samverkan och sannolikheten till att samverkan effektiverar arbetet (Anell & Mattiasson 2009; Danermark & Kullberg, 1999; Lindberg 2009). Därmed anses existera behovet av att vidareundersöka ämnet.

3 Metod

Följande avsnitt kommer att behandla studiens tillvägagångssätt och de metodval som görs kommer att motiveras och diskuteras.

3.1 Kvalitativ fallstudie

Denna studie bygger på en kvalitativ fallstudie med riktning mot kommunala verksamheten. Lämpligheten för en fallstudie i detta avseende är relevant då kommunal samverkan regelbundet inleds, utvecklas och avslutas. För att uppnå mer djupgående förståelse för hur kommunchefer ser på samverkan ger fallstudie ytterligare metod till en mer detaljerad undersökning. (Bryman, 2008)

Eftersom den aktuella undersökningen sökte djupare förståelse om enskilda kommunchefer uppfattningar och upplevelser om funktionen av nätverket Familjen Helsingborg är en kvalitativ metod med en semi-strukturerad intervju ett lämpligt tillvägagångssätt (Yin, 2013). Genom en kvalitativ metod ges respondenterna därmed också en möjlighet att berätta om sina upplevelser av nätverket utan att bli påverkade av mina tankar eller värderingar som kan uttolkas av frågeställningarna. Frågeområdena är breda i en semi-strukturerad intervju och kan med hjälp av följdfrågor utvecklas. Eftersom jag valt en semi-strukturerad intervju betyder det att följdfrågorna inte kommer i en specifik ordningsföljd och därmed har respondenterna möjligheten att utveckla sina svar på de breda frågor som ställs (Yin, 2013).

3.2 Urval av kommuner

Studiens empiriinsamling bygger på intervjuer från fem kommuner i Familjen Helsingborg. Om fler eller alla kommuner skulle deltagit i studien skulle det bidra till en större generaliserbarhet. Däremot gör jag bedömningen av att 5 kommuner kommer att ge studien de djup och bredd som behövs för att analysera det berörda ämnet utan att intervjua alla kommuner i samarbete. I denna studie deltar kommuner med olika förutsättningar och storlekar, där en stor, liten och mellankommuner finns med i det aktuella materialet. Den geografiska avgränsningen till studie är kommuner i Nordvästra Skåne som är medlemmar i Familjen Helsingborg.

En förfrågan om deltagande i min studie skickades ut till samtliga kommuner i Familjen Helsingborg endast sju kommuner besvarade min förfrågan varav fem valde att delta i studien. Med hänsyn till tiden föll valet på de fem kommuner som godkände min förfrågan om deltagande. Följande kommuner deltog i studien.

Kommun	Folkmängd	Kommunalskatt	Politisk ledning	Intervjuperson
Helsingborg stad	150 164 (2021-09-30).	20,21 kr	M med stöd av L, KD & C	Stadsdirektör
Bjuvs kommun	15 754 (2021-09-30).	20,99 kr	SD med stöd av M & partilösa	Kommundirektör
Landskrona stad	46 376 (2021-09-30).	20,24 kr	L med stöd av M & MP	Förvaltningschef på utbildningsförvaltningen
Perstorps kommun	7 484 (2021-09-30).	20,81 kr	PF (Perstorps framtid) med stöd av M, C, KD & MP	Kommundirektör
Svalövs Kommun	14 357 (2021-09-30).	20,74 kr	SD med stöd av M & KD	Kommunchef

3.3 Urval av intervjuer

Valet av intervju som metod grundar sig i möjligheten till att inta en mängd information genom intervju. Kommunerna som deltar i studien fördelas efter följande storleksordning, liten kommun mindre än 20 000 invånare, medelstor kommun mellan 20 000 och 100 000

invånare och en stor kommun som är en kommun med över 100 000 invånare (Statens offentliga utredningar, 2011). Då intervjuerna ska göras med en stor, mellanstor och liten kommun, finns förväntningen om att få ett breddat perspektiv i informationsinhämtning fasen. Anledningen till att valet föll på kommunchefer i stället för politiska representanter är till följd av den upplevda för och nackdelen av samarbetet utifrån enskilda kommunens perspektiv. Trots vetskapen om att samverkan inte endast sker baserat på tjänstemännens vilja är det aktivt val att avgränsa urvalet till tjänstemannaperspektivet. Därav valdes respondenter utifrån kritikerna att dessa är kommunchefer/direktörer och innehar ett övergripande ansvar för verksamheten och således har god kännedom samverkansämnet. Då det är svårt att generalisera olika kommunpolitiska ledningar och deras olikheter i politisk vilja och struktur föll valet i stället på tjänstemännen. Därav finns det en relevans att välja populationen efter den data som existerar. Detta för att i förlängningen gör en empirisk generalisering utifrån det valda materialet (Teorell, Svensson & Torsten 2019).

3.4 Intervjumall

Infor intervjuerna har det inte skickats ut en intervjumall i förväg till respondenterna. Motivering till detta grundar sig i att försöka få en så genuin och öppet samtal med respondenterna i en semistrukturerad intervju där alla intervjupersoner fått samma fråga men beroende på deras svar fått kompletterande följdfrågor. Med denna systematik har därmed inte intervjupersonerna inte kunna diskutera frågorna med andra utan har givit mig således spontant och öppet material (Trost, 2010). Samtliga respondenter har också givit sitt godkännande till att intervjuerna spelas in. Flertalet respondenter har önskat att materialet förstörs efter att det brukas för studien, vilket det kommer att göras. Kommuncheferna är inte utskrivna vid namn i uppsatsen, i stället är deras yrkesroll och kommunen de företräder presenterat i materialet. Samtliga intervjupersoner har inkommit med ett skriftligt medgivande som godkänner hanteringen av deras personuppgifter.

3.5 Bearbetning av insamlade data

Efter genomförandet av intervjun har materialet transkriberats. Genom en djupgående läsning av transkriberingen har en överblick av materialet kunnat skapats och därmed enklare kunnat sammanställa svarsunderlaget.

3.6 Principer för analysen

Analysen i studien tar sig i uttryck genom att besvara frågeställningen utifrån den insamlade empirin som sedan ställs mot teorin. Syftet med analysen är att undersöka varför kommuner väljer att samarbeta och hur motiv skiljer sig utifrån kommunernas förutsättningar.

3.7 Hantering av datamaterial

Redovisning av datamaterialet kommer att tydliggöras genom att upprepningar och typiska uttryck som exempelvis ”liksom, ju och typ” tas bort (Kvale, 1997:153). Citaten från intervjuerna är därför inte ordagranna utan har redigerats. Citaten är endast förtydligande och anpassade till lätläsning och citatregler. Detta eftersom oredigerade citat skulle försvåra läsbarheten i texten (Bryman, 2008:431).

4 Resultat

I följande avsnitt redovisas studiens empiriska material. För att på ett tydligt sätt kunna redogöra för empirin kommer presentationen av resultatet ske utifrån teman: Ekonomiska motiv, kompetens som motiv, regionala motiv och symboliska motiv .

Ur det empiriska materialet går det att utläsa hur den pådrivande kommunen i samarbetet är Helsingborg stad. De mindre kommunerna påpekar att Helsingborg agerar värd i detta samarbete vilket Helsingborg stad instämmer med. Att vara pådrivare i en samverkanskonstellation förutsätter att man är en drivande kraften i att samarbetet fortsätter och att utveckling sker (Rosén m.fl. 2007). Familjen Helsingborg ingår i ett samarbete genom formellt avtal vilket reglerar i den omfattning samarbete sker samt period (Anell & Mattiasson 2009). Genom utvalda har kommuncheferna som deltagit i studien blivit frågade kring deras uppfattning av samarbetet. Nedan följer en fortsatt presentation av det resultatet utifrån de fyra motiven till samverkan.

4.1 Motiv till samverkan

4.1.1 Ekonomiska motiv

Förekommande i intervjuerna var att kommunernas upplevda utmaningar var motiv till samverkan. Det första motivet som flera intervjupersoner framhöll var att de fanns ekonomiska motiv till samverkan. Enligt flertalet intervjupersoner handlar det ekonomiska motiv om att små kommuner inte har samma resurser möjlighet som de större.

På frågan varför samverkar ni svarade intervjupersonerna olika beroende de upplevda utmaningarna som de hade. Perstorps kommundirektör hävdar att storleksskillnaden mellan kommunerna är en tydlig anledning för samverkan *''För oss som en liten kommun, handlare samverkan om överlevnad. Samtidigt vill vi också vara med i ett sammanhang som är aktuella för oss''*. Bjuvs kommundirektör är inne på samma spår och konstaterar att *''Vi små kommuner får mer pang för pengarna om vi deltar samverkanskonstellationer som Familjen Helsingborg''*.

De ekonomiska motiven till samverkan är inte lika tydliga hos de större kommunerna i nätverket. Helsingborgs stadsdirektör berättar hur det ekonomiska motivet inte nödvändigtvis är den stora anledningen till att hans kommun deltar i samarbetet Familjen Helsingborg *''För att vara med i en fungerande samverkanskonstellation kan man inte alltid tjäna på det. I den här typen av sammanhang tjänar man på det ibland och ibland gör man inte de''*. Hen fortsätter med att lyfta aspekten av att hjälpas åt utifrån det ekonomiska perspektivet, *''Vi försöker dela med oss så mycket vi kan till små kommuner men det finns också fördelar för vår kommun som inte är direkt översatta i pengar.''*

Landskrona stad som är en mellanstor kommun, delar perspektivet från både den stora kommunen och de små. *''För oss känns det självklart att vara med eftersom vi i huvudsak inte är så stor så vi klarar av att göra allt själva''*. Förvaltningschef på Landskrona stad fortsätter med att säga. *''Vi behöver både fler hjärnor och mer resurser i utvecklingsprojekt''*. Intervjupersonerna ser ofta likadant på de ekonomiska fördelaktigheterna med att vara med i Familjen Helsingborg, däremot verkar det finnas skillnad i inställning till hur stor vikten av samverkan är utifrån ett ekonomiskt perspektiv.

4.1.2 Kompetens som motiv

Det andra motivet som intervjupersonerna påpekade var kompetenshöjande motivet. Att kunna rekrytera kompetenta kollegor och höja kvalitén hos den befintliga personalen. Flera kommuner menar på att de kunskaps forum som finns för medarbetare ger ett mervärde som inte går att finna på samma sätt i ett annat sammanhang.

Perstorps kommundirektör menar på att ett litet kansli och bristande kompetens gör att hans kommun måste söka sig utåt mot samverkanspartners i flera sammanhang. *''För oss handlar det om att hitta en kompetensförsörjande plats. Där några kommuner har tre anställda inom arbetsmarknadsenheten har jag endast en person och därför är det viktigt för mina anställda att möta personer med samma yrke och liknande utmaningar för att lära sig mer och utvecklas''*. Svalövs kommunchef är inne på samma bana som föregående och menar på att samarbetet mellan alla 11 kommuner höjer nivån i gemensamma funktioner till ett billigare pris. *''Vi har gemensamma lönesystem, bibliotek och organiserar oss i arbetsmarknadsfrågor. Vilket höjer kvaliténivå något ytterligare till förmånliga priser''*.

Temat gällande behovet av samarbete till följd av kunskapshöjningen är frekvent flaggat av småkommunerna, Bjuvs kommundirektör belyser den upplevda gynnsamhet i samarbetet *''En av de största fördelarna med Familjen Helsingborg är kunskapsutbytet. Vi samarbetar gärna inom överförmyndarverksamheten, vi delar gärna bibliotekskort med de andra kommunerna och det gör vi för att vi har nytta utav det''*.

Flera av kommunerna belyser stora delar av deras utmaningar grundar sig i ett stort ansvar för flera områden där det finns en avsaknad av kompetens. Områden som skola, integration och arbetsmarknadsområden. Situationer som kräver samverkan mellan kommunerna för att lösa de utmaningar och krav som finns på kommunen. För att bibehålla kompetensen och öka kunskapsnivån framhåller intervjupersoner vikten av att vara en attraktiv arbetsplats och organisera sig i rekryteringsarbetet. Följande citat belyser det:

''Vill leda i utvecklingsarbetet så är det viktigt att vi är en attraktiv plats för nya kompetenta medarbetare och det gör vi genom till exempel vårt traineeprogram. För att fånga in nyexaminerade och duktiga individer''.

Helsingborgs stadsdirektör

''Vi har inom HR området ett Traineeprogram där vi är med i som ger oss möjligheten att ta del av ny kunskap i form av duktiga nyexaminerade''.

Perstorps Kommundirektör

4.1.3 Regionala motiv

Ett genomgående begrepp som används av intervjupersonerna är regionalutveckling som är det tredje motivet till samverkan. Att genom samverkan kunna organisera sig i utvecklingsfrågor i regionen Nordvästra Skåne. Ett genomgående tema i beskrivningen av Familjen Helsingborg är nätverkets upplevda betydelse för respondenterna. Flera intervjupersoner menar på att ett gemensamt nätverk som arbetar mot gemensamma mål i infrastruktur, digitalisering och turism inom det geografiska området lyfter respektive kommun. I förläningen utvecklar samarbetet kommunerna inom områden som de enskilt inte kan hantera. Följande citat belyser det:

''Får vi en bra utveckling i regionen så trillar det över oss. Samverkan stärker regionen mot andra aktörer men även internt och därför ställer vi oss bakom det. För vi klarar inte utmaningarna själva''.

Bjuvs kommundirektör

''Vi vill samarbeta med andra för att driva vår verksamhet så effektivt som möjligt. För att få ut det mesta som möjligt utav skattekonorna och att vi tillsammans kan bli starkare för att marknadsföra och locka hit nya invånare, investeringar och besökare''.

Helsingborgs stadsdirektör

''Vi behöver samspela kring viktiga frågor för alla som regionalplanering och infrastruktur. I det sammanhanget spelar inte kommungränserna ingen större roll utan det handlar om att förbättra det geografiska området inom Familjen Helsingborg där alla gynnas utav det''.

Perstorps kommundirektör

Att det förekommer en vikt i samverkan ur gemensamt synsätt på den geografiska ytan är tydligt i intervjumaterialet. Flera gånger påpekas betydelsen av att vara starkare tillsammans och lyckas påverka andra aktörer gemensamt för att värna det geografiska området inom Familjen Helsingborg. Kommunerna menar att en sammanslagning av de elva kommunerna som ingår i Familjen gör att det bli slagkraftiga aktör i Skåne.

4.1.4 Symboliska motiv

Det fjärde motivet till samverkan för med sig delade meningar utifrån intervjumaterialet. Respondenterna i min studie menar på att det finns en betydelse till att marknadsföra den geografiska ytan av Familjen Helsingborg och att det är viktigt. Däremot finns det delade meningar kring hur betydelsefullt detta är och hur man ska gå tillväga för att lyckas med det.

En punkt som förtydligar denna osämja är namnet Familjen Helsingborg. Benämningen för detta samarbete innehar fokuset av det symboliska motivet och riktar därmed också en del av fokuset i detta arbete. Familjen Helsingborg är ett samarbete mellan elva kommuner vars syn på profileringen av samarbetet varierar. Enligt några av kommunerna anses namnet vara representativ till skillnad från andra kommuner i samarbetet som hävdar annat.

Vad som går att utläsa från intervjumaterialet är att mindre kommuner tenderar att ha mindre åsikt kring namnet Familjen Helsingborg än vad t.ex. större kommunerna har. Att det finns en vilja hos de större kommunerna att etablera sig själva är framgående i intervjumaterialet. I det sammanhanget finns det ingen motkraft från de mindre kommunerna som enligt egen utsago inte anser sig vara mätbara med de större kommunerna.

''De kommuner som har ett etablerat varumärke är kanske inte nöjda med namnet. Vi har inget behov av att profilera oss som ett eget starkt varumärke och därför förhåller vi oss till den stora i sammanhanget vilket är Helsingborg''.

Bjuvs kommundirektör

''Jag förstår att de större kommunerna som har en vilja att etablerar sig inte är bekväma med namnet men för vår del har det ingen betydelse vad samarbetet kallas''.

Perstorps kommundirektör

''Tanken med namnet är ju att bygga ett varumärke. Är man taskig kan det påminna om en maffiafamilj och är man snäll så kan det ge inbjudande betydelse. Namnet är motiverat utifrån principen av Greater Copenhagen men för vår kommun är namnfrågan ingen stor fråga''.

Svalövs kommunchef

De mindre kommunerna i samarbetet menar på att det inte finns skäl för dem att lägga större fokus på namnet då de anser sig vara obetydliga i sammanhanget. Däremot finns det en annans synvinkel från etablerade kommuner som har ett befintligt starkt varumärke i Sverige på grund av turism eller storlek.

''Namnet är representativt för vårt samarbete. Helsingborg är den stora kommunen och vi är som en familj. Helsingborg är det mest kända begreppet i vår region och därför ska vi använda det. Likadant som vi använder oss utav Köpenhamns namn i Greater Copenhagen samarbetet''.

Helsingborgs stadsdirektör

Får vår Landskrona som är en relativt stor stad, har vi ett behov och ett intresse att sätta oss själva på kartan. I det sammanhanget blir begreppet Familjen Helsingborg inte alltid det bästa för oss.

Förvaltningschef på utbildningsförvaltningen, Landskrona stad

Trots olikheter i synen på varumärket och namnet så ger intervjupersonerna en bild av att namnet har en större betydelse för förtroendevalda då det är ett laddat ämne som kan rendera i politiska poäng för partierna. För tjänstepersoner är beslutet kring namnet fattat och då är det bara att gå vidare.

5 Analys

I följande avsnitt analyserar det empiriska materialet med hjälp av studiens referensram och forskningsfråga.

Syftet med denna studie är att kartlägga kommunernas motiv till samverkan med utgångspunkten av kommunerna i Familjen Helsingborgs inställning till motiv för samverkan. Frågeställningen som grundar studien är: *''Vilka motiv som är drivande för interkommunal samverkan i Familjen Helsingborg?''*. Svaret utifrån det empiriska underlaget är att samverkan sker till följd av hantering av gemensamma problem och utmaningar. Studien visar att samverkan möjliggöra lösningar på flera problem som aktörerna i nätverket delar. I följande avsnitt kommer frågeställning att analyserat mot bakgrunden till den befintliga referensramen. Frågeställningen kommer att besvaras genom en analys av de fyra presenterade motivfaktorerna.

5.1 Ekonomiska motiv

Studien empiriska materialet överensstämmer väl med teorin. Utifrån (Bel & Sebö, 2021) tre hypoteser går det att finna en korrelation med intervjupersonernas syn på samverkan och författarens förklaring. Ur det empiriska materialet framgår det hur de små kommunerna i större utsträckning ser den ekonomiska nyttan med interkommunala samverkan. Genom det interkommunala samarbetet skapar det också fördelaktiga kostnadsbesparingar i form av gemensamma enheter och riktade ekonomiska insatser (Bel & Sebö, 2021).

Utifrån Danermark (2000) går det att hävda att samverkan kan ses som lösningen på befintliga problem som kommunerna har svårt att hantera på egen hand. Empirin visar på att kommuner som Perstorp, Svalöv och Bjuv ser betydelsen av samarbete utifrån en ekonomisk aspekt.

Aspekten av att bedriva samverkan utifrån ett kostnadseffektivt sätt är också skäl till varför kommunerna i Familjen Helsingborg väljer att samverka. Detta är främst framgångsamt i det gemensamma administrativa system som finns i samarbetet (Danermark, 2000) De ekonomiska behoven för samverkan skiljer stort mellan kommunerna beroende på kommunens storlek. De mindre kommunerna redogör för ett tydligt behov av samverkan utifrån en ekonomiskståndpunkt. Helsingborg däremot som är den största kommunen i samarbetet, framhåller inga tydliga ekonomiska motiv till samarbete då de fördelar ur ekonomisk synpunkt som kommer till att gagna för kommunen är ytterst minimala. Istället talar man om vikten av att dela med sig och bjuda till på de mindre kommunerna. Jämförbart med de mindre kommunerna går det att konstatera att större kommuner som Helsingborg sällan har ett direkt behov av ekonomisk stöttning av de andra kommunerna i Familjen. Utifrån den ekonomiska aspekten av studien går det att tolka synen på ekonomin i samverkanskonstellationen som betydelsefull för mindre kommuner. Likt (Mattiatason och Thomasson) redogjort, föreligger det ekonomiskt motiv till samverkan för små kommuner. Detta för att skapa möjlighet till hantering av utmaningar som för med sig omfattade ekonomiska kostnader som skola, gemensamma system och andra utvecklingsarbeten. De mindre kommunerna i studien talar betydelsen att få mer valuta för pengarna. Genom att delta i Familjen Helsingborg förklarar det kommunens underliggande motiv till samverkan.

5.2 Kompetens som motiv

Vad gäller synen på kompetens till motiv för samverkan var majoriteten av intervjupersonerna eniga kring vikten av att fånga spetskompetens i sin kommun med hjälp av samverkan. Flera av intervjupersonerna ger en synen kring hur utökade ansvarområden har lett till svårighet att hantera utmaningar inom organisationen med endast de medel och kunskap som finns att tillgå i organisationen. Perstorps kommun använder sig utav exemplet att vissa kommuner har 3–4 personer som arbetar med arbetsmarknadsfrågor där Perstorp har en person att tillgå i den positionen. Som tidigare nämnt är kommuners vilja att gå ihop (Danemark 2000) sannolikt motiverat av en kunskapslucka som måste fyllas. Genom organisering för att hantera omfattande utmaningar som arbetsmarknadsfrågor förser Familjen en möjlighet till mindre kommuner att finna sig i ett sammanhang. Genom denna tillgång får kommunerna möjligheten att konkurrera om nybliven kunskap som nya examinander och andra potentiella tillgångar som kan tillkomma kommunen.

Förvaltningschefen i Landskrona stad framhävde vikten av samverkan för att höja gemensamma frågor som till exempel skola där hen menar på att med hjälp av samarbetet inom Familjen leder det till en höjd större utbud och bättre kvalitet till medborgarna som tar del av tjänsterna. Kommuner med sitt serviceansvar har en viktig roll att arbeta fram goda alternativ till medborgarna och en väg för det kan vara samarbete mellan omfattande servicefrågor (Montin & Wikström, 2007).

5.3 Regionala motiv

Ytterligare aspekt där det finns ett starkt medhåll bland kommuncheferna är vilja av att stärka den regionalutvecklingen. (Lindberg 2009, Montin & Wikström, 2007) beskriver motivet bland kommuner att vilja organisera sig och agera starkt på andra aktörer. Det är något som är genomgående i intervjun med kommuncheferna. Flera av intervjupersonerna betonar vikten av en stark region och hänvisar detta till gemenskap som föranleder utökad turism och höjd kvalitet av infrastruktur och digitalisering (Mattiasson & Thomasson, 2019).

Flera av kommunerna diskuterar nyckeln i att befinna sig i en välfungerande region och genom att organisera sig gemensamt mot andra aktörer i politiken eller resterande länet stärker det de regionala område som Familjen Helsingborg värnar. Genom intervjuerna går

det finna likheten i respondenternas syn på det regionala motivet till samverkan.

Motiveringen till samverkan är samma i denna aspekt till skillnad från andra där det förekommer någon differens bland svaren från respondenterna

Att kommunerna delar intresset för den regionala utvecklingen är inte ovanligt. Genom att organisera sig i grupp skapas bättre förutsättningar kollektivt i regionen. Likt respondenterna påpekar skapar en sammansvetsad grupp en stark motpol mot andra krafter i regionen och därmed underlättas möjligheten att få genomslag i politik som gynnar den egna regionala platsen (Montin & Wikström, 2007).

5.4 Symboliska motiv

Den sista punkten i intervjufrågorna avser det symboliska motivet till samverkan. Vid fråga gällande det symboliska värdet för kommuner att samverka förekom en tydlig röd tråd i hur respondenterna svarade. De mindre kommunerna ägna ingen större tanke kring det symboliska värdet eller den egna kommunens image. Kommunchefen i Perstorps kommun förklarade det deras deltagande som ett skäl till att vara med där det händer, men att det för Perstorp inte fanns någon anledning till att lägga större värdering i vad samarbetet kallas för. De större kommunerna som Helsingborg och Landskrona har ett befintligt intresse kring att etablera kommunens image och profil.

Helsingborg stad som är den stora kommunen i samarbetet rättfärdigar namnvalet med hänvisning till Greater Copenhagen. Ett annat samarbete samtliga kommuner i Familjen Helsingborg är delaktiga i. Helsingborg stadsdirektör menar på att användningen av det mest igenkända och profilerade platsen av de 11 kommunerna ska framhävas. Genom att döpa samarbetet efter Helsingborg och ta med familjen, framhävs känslan av gemenskap bland de delaktiga i samarbetet. Om så är fallet är svårt att säga. Svalövs kommunchef påpekade risken i namnvalet med ett förtydligande av att risken finns att det uppstår delade meningar bland gemenman kring namnets betydelse. Hen menar att individer beroende på egen inställning kan dra andra liknelser och slutsatser än vad Familjen Helsingborg ursprungliga tanke var vid namnvalet,

6 Slutsats

I följande avsnitt diskuteras analysen och slutsatser dras från analysen som bidrar till ett svar på uppsatsens syfte. Studien avslutas med en presentation av eventuella brister med studien och förslag till fortsatt forskning.

6.1 Diskussion

Att kommuner som är mindre deltar i samarbetskonstellationer är inte alls ovanligt. Tesen inför studien överstämde därmed till utfallet. Det går att konstatera att mindre kommuner prioriterar överlevnad och ekonomi, där större kommuner istället värderar image och etablerande av ett varumärke aningen högre. Det sannolika för mindre kommuner är att fokusera på befintliga problem som otillräcklig budget eller bristande kvalitet i viktiga verksamhetsområden än att ägna tid åt sekundära problem.

För att bibehålla fungerande samverkanskonstellationer är delaktig och goda relationer viktiga. En genomgående synpunkt i intervjuerna handlade om vikten att vara uppoffrande och dela med sig. Inställningen av att alla vinner är sund trots att det i många fall är svårt att förhålla sig till när olika kommuner har olika behov. Kommunerna i studien framhöll överlag en positiv inställning till samverkan. Självklart finns det en sannolikhet att kommunerna jag intervjuat har en aning skyddande inställning till samverkan. Det är inte sannolikt att en är benägen att kritisera ett samarbete som en själv har valt att delta i.

Ytterligare fundering som dykt upp succesivt i arbetet problematiken med mängden kommuner i Sverige. Frågan bör ställas gällande om det stora antalet kommuner i Sverige är bra eller dåligt. Flera av de mindre kommunerna ger intrycket av att inte rätta till och det större talar om hur det tar ansvar emellanåt får hjälpa till och ta ansvar för andra kommuner. Även om grundtanken av att större hjälper mindre, går det inte att undgå att större kommuner har betydligt enklare att uppnå de krav och förväntningar som ställs på kommuner. I detta arbete har inte aspekten av kommunsammanslagningar lyfts. Den aspekten är eventuellt underlag till vidare forskning.

6.2 Förslag till ytterligare forskning

Studien som presenterats i denna uppsats avser att jämföra kommunchefers syn på motiv till samverkan. Samverkan är ett begrepp som initierats från olika håll och politiska krafter håller möjligtvis inte samma låga avseende synpunkt om känsliga frågor som namnet på nätverket. Huvudsaken för tjänstepersoner i många fall är att bedriva verksamheten så funktionell och kostnadseffektivt som möjligt. Där det i politiska sammanhanget sannolikt finns andra viktiga faktorer utöver det vardagliga drivande av verksamheten som kommunens rykte och anseende internt och externt. Därav skulle det vara intressant att i framtiden göra en sådan undersökning där både politiken och förvaltningen är representerad. Utöver urvalet av intervjupersoner är en ytterligare intressant aspekt det geografiska området. I Nordvästra Skåne är Helsingborg märkbart större i storlek och folkmängd i förhållande till övriga i samarbetet. Därför skulle det vara av intresse att pådriva en liknande tes utifrån ett område som generellt homogena och om det skulle medföra till ett avvikande resultat än detta. Därtill kan det av vikt att undersöka om kommunsammanslagningar är ett alternativ till samverkan. Då flera kommuner uttrycker en känsla av ett stort uppdrag med små resurser bör frågan ställas om lösningen är att endast ha mellan eller stora kommuner i Sverige.

6.3 Studiens begränsningar

De kommuner som deltog i studien är en blandning av småkommuner, mellan och stor kommun. Med en majoritet av små kommuner deltagande i studien gör att studien slutsatser främst lämpar sig för småkommuner, vilket kan anses vara en begränsning med studien. Trots det anser jag inte att studiens generaliserbarhet att vara omöjlig om studiens replikeras i större omfattning. Metodologiska svagheter med studien kan kopplas till urvalet. Då en större del av urvalet bestod av småkommuner finns det risken att urvalet var för homogent. Ytterligare aspekt som hade bidragit till högre generaliserbarhet är ett högre deltagande av kommuner i Familjen Helsingborg. De skulle resultera till ett mindre homogent urval och möjligtvis större variation på svaren från respondenterna. Flera av de kommuner som deltog i studien har samma förutsättningar och är nära i storlek. Därför skulle det vara intressant om kommuner som Båstad, Ängelholm och Höganäs deltog för att se om inställningen till namnet och vikten av samverkan var snarlik Landskrona eller inte.

7 Referenser

Anell, A., & Mattisson, O. (2009). *Samverkan i kommuner och landsting*. Studentlitteratur.

Ansvarskommittén. (2007, March). *Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft (SOU 2007:10)*. Martin Olauzon.

<https://www.regeringen.se/49bb39/contentassets/fbc03a49f09347f3b89609f0754083af/staten-och-kommunerna---uppgifter-struktur-och-relation-sou-200711>

Bel, G., & Sebö, M. (2021). *Does Inter-Municipal Cooperation Really Reduce Delivery Costs? An Empirical Evaluation of the Role of Scale Economies, Transaction Costs, and Governance Arrangements*. SAGE Publications.

Bryman, Alan (2008) *Social Research Methods*. Oxford University Press. Oxford.

Danermark, Berth & Christian Kullberg, (1999). *Samverkan – Välfärdsstatens nya arbetsform*. Studentlitteratur. Lund.

Danermark, Berth (2000) *Samverkan – himmel eller helvete?* Gleerups Utbildning. Malmö.

Familjen Helsingborg. (2016, January). *Samarbetsavtal för samarbetskommittén Familjen Helsingborg 2016- t v*. <https://familjenhelsingborg.se/wp-content/uploads/2019/10/signerat-samarbetsavtal-styrelsen-2016-2.pdf>

SFS 2017:900. *Förvaltningslag*

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forvaltningslag-2017900_sfs-2017-900

Sveriges Kommuner och Landsting. (2019, September). *Kommunal avtalssamverkan I – Prövning och tillsyn*. Germund Persson.

<https://skr.se/download/18.4829a209177db4e31aa26631/1615190831795/Kommunal-avtalssamverkan-del1-Pr%C3%B6vning-tillsyn-september-2019.pdf>

Fjertorp, J. och Mattisson, O. (2013), *Interkommunal samverkan. Reflektioner från observationer i Skåne*. Stencil. Lund: KEFU.

Kvale, Steinar (1997) *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Översättning: Torhell, Sven-Erik. Studentlitteratur. Lund.

Mattiasson, O., & Thomasson, A. (2019, May). *Interkommunal samverkan - en kunskapsöversikt*. Lunds universitet.

Montin, S. and Wikström, J., 2007. *Moderna kommuner*. 3:e upplagan. Malmö: Liber.

Pontén B (2007) *Samverkan – Förutsättningar och möjligheter till stärkt arbetsmiljöarbete genom regional samverkan*. Arbetslivsrapport 2007:23, Arbetslivsinstitutet, Stockholm.

Rosén G, Hedlund A, Andersson IM, Antonsson AB, Bornberger- Dankvardt S, Klusell L.

SOU 2007:10 *Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft*.

Statens offentliga utredningar, Sverige. Utjämningskommittén.08, & Sweden.

Finansdepartementet. Utjämningskommittén.08. (2011). *Likvärdiga förutsättningar - översyn av den kommunala utjämnningen*. Fritzes kundtjänst.

Teorell.Svensson,Torsten.(2016). Att fråga och att svara. Samhällsvetenskaplig metod.Lund: Liber AB

Trost, Jan (2010). *Kvalitativa intervjuer*. Lund: Studentlitteratur, 163 sidor.

Yin, K., Robert (2013). *Kvalitativ forskning från start till mål*. Lund: Studentlitteratur AB,

Elektroniska referenser

Skantz, J., & Skantz, J. (2021, January 22). *Landskrona stad - Politik & politiker*. Landskrona stad. Retrieved January 5, 2022, from <https://www.landskrona.se/kommun-politik/politik/politik-politiker/>

Kommun och politik - Bjuvs kommun. (n.d.). Bjuvs kommun. Retrieved January 5, 2022, from

<https://www.bjuv.se/kommun-och-politik.html>

Kommun och politik. (n.d.). Helsingborg.se. Retrieved January 5, 2022, from

<https://helsingborg.se/kommun-och-politik/>

Kommun och politik - Perstorps kommun. (2021, December 20). Perstorps kommun.

Retrieved January 5, 2022, from

<https://www.perstorp.se/kommunochpolitik.4.410d104315b88f5c6391e7.html>

Kommun & politik / Svalövs kommun. (n.d.). Svalövs kommun. Retrieved January 5, 2022,

from <https://www.svalov.se/kommun--politik>

Web.archive.org. 2014. *Om Skåne Nordväst / Skåne Nordväst.* [online] Available at:

<<https://web.archive.org/web/20150206164219/http://www.skanenordvast.se/organisation/o-m-skane-nordvast/>> [Accessed 3 January 2022].

Intervjuer

Intervju med Helsingborgs stads stadsdirektör, digitalt den 29 november 2021

Intervju med Bjuv kommuns Kommundirektör, digitalt den 1 december 2021

Intervju med Landskronas stads Förvaltningschef på utbildningsförvaltningen, digitalt den 1 december 2021

Intervju med Perstorps kommuns kommundirektör, digitalt den 29 november 2021

Intervju med Svalövs kommuns kommunchef, digitalt den 30 november 2021

Bilaga 1

Informationsbrev till intervjupersonerna

Hej

Mitt namn är Abdirizak och jag är en student på Lunds universitet. Jag skriver för tillfället min C uppsats i statskunskap om kommunal samverkan och mer specifikt nätverket Familjen Helsingborg. I min studie har jag avsikten att intervjua kommunchefer/direktörer hos de aktuella kommunerna i nätverket om deras upplevelse av nätverkets funktion och betydelse för deras kommun. Intervjun kan hållas digital eller fysiskt och beräknas ta ca 1 timme. Finns det ett intresse hos er kommun att delta i denna studie?

Hälsningar

Abdi

Ni kan nå mig på följande mejladress och telefonnummer

abdirizak26@gmail.com

07xxxxxxx

Bilaga 2

Intervjuguide till kommuncheferna

1. Vad är Familjen Helsingborg?
2. Vad innebär projektet för er?
3. Hur sker samverkar inom Familjen Helsingborg?
4. Vad samverkar ni inom?
5. Hur länge har ni samverkat i denna konstellation?
6. Har ni andra typer av samarbeten med kommuner i Familjen Helsingborg, utanför nätverket?
7. Varför deltar er kommun i detta samarbete?
8. Finns det några hinder/problem med samarbetet?
9. Vad anser du är nyttan för er kommun i samarbetet Familjen Helsingborg?
10. Tycker du att det finns tydliga roller i ert samarbete inom Familjen Helsingborg?
11. I de projekt som ni samarbetar kring, anser du att det är tydligt för medborgarna i din kommun var ansvarsutkrävandet ligger?
12. Vilken erfarenhet upplever du att er kommun har fått genom samverkan i Familjen Helsingborg?
13. Hur upplever du att kontakt mellan kommunerna i Familjen Helsingborg fungerar?
14. Vad förväntar ni er utav denna samverkan och vad har ni fått ut utav det?
15. Har ni hittills uppnått eventuella förväntningar och målsättningar ni hade på ert deltagande i Familjen Helsingborg?
16. Anser du att namnet Familjen Helsingborg är representativ av er kommun?
17. Är du nöjd med namnet Familjen Helsingborg, tycker du att den ger en tydlig bild av ert samarbete?
18. Tror du att gemenman i er kommun känner till detta samarbete?
19. Tror du att era medborgare är nöjda med samarbetet?

Bilaga 3

Kunskapsnätverk som Familjen Helsingborg samarbetar kring
Kunskapsnätverk

(i de flesta nätverk deltar alla kommuner, nätverken är olika aktiva och har olika djupgående samverkan)

Arbetsmarknadsenheter i samverkan (AMEiS)

Bibliotekssamverkan

Digitalisering

Ekonomichefer

Elevhälsönätverket

EU-samordnare

Fritidschefer

HR-chefer

Infrastruktur och kollektivtrafik

IT-chefer

Kommunikationschefer

Konsumentrådgivning

Kriskommunikation

Kulturchefer

Mentorsprogrammet

Miljöchefer

Näringsliv- och destination

Räddningschefer

Samhällsorientering för nyanlända

Skolchefer (med undergrupper för olika skolformer)

Socialchefer (med undergrupper för olika verksamheter inom socialtjänsten)

Strategisk samhällsplanering

Strategiska styrgruppen – migration, arbetsmarknad och vuxenutbildning

Studie- och yrkesvägledning

Traineeprogrammet

Upphandling

Vuxenutbildning

Samarbetsorganisationer mellan kommuner i Familjen Helsingborg (alla kommuner är inte del av alla organisationer)

Barnahus, myndighetssamverkan

Socialjour

Maria Nordväst missbruk

Familjerätt

Överförmyndarnämnd

Europa Direkt kontor

Upphandling

Näringsliv och Destination

Bibliotek

Komvux – fritt sök

Yrkesvux – fritt sök

YH accelerator

Gymnasieskolan – antagning

HR-servicecenter

Traineeprogram

Framtidens chefer utbildning

IT organisation

E-tjänster

Söderåsens Miljöförbund

Energi- och klimatsamverkan

Telefoni

Renhållningbolag

Konsumentfrågor

Räddningstjänst

Vatten/avlopp

Flygplatsen i Ängelholm